

ПЕРХАЛЮК Тарас здобувач 4 року навчання магістратури за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **МУШИНСЬКИЙ Андрій** канд. біол. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ КУРЕЙ В ДЕЯКИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Особливу харчову цінність становить м'ясо птиці. Але в збільшенні виробництва м'яса та підвищенні його якості значною перепоною є захворювання птиці, особливо інвазійні, в тому числі й аскаридіоз.

Дослідження проводили впродовж 2022–2023 років на кафедрі інфекційних та інвазійних хвороб факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» та фермерських господарств деяких населених пунктів Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

Упродовж літньо-осінньо-зимового періоду 2022–2023 років було досліджено проби посліду від 515 голів птиці, в яких виявляли яйця сингамусів, гетеракісів, аскаридій та капілярій.

Копроскопічними дослідженнями встановлено значне поширення гельмінтів у курей фермерських господарств с. Голосків, с. Привороття.

Найпоширенішими представниками кишкової паразитофауни курей даного регіону є аскаридії, гетеракіси, капілярії та сингамуси, що зустрічаються у вигляді моно- і поліінвазій.

У птахів с. Голосків та с. Привороття діагностували аскаридіоз, гетеракоз, капіляріоз та сингамоз, проте з різною екстенсивністю та інтенсивністю інвазії.

Як ми бачимо найбільшого поширення у досліджених селах набув аскаридіоз курей. Його екстенсивність коливалась, залежно від регіону від 28,3 до 39,8%, а інтенсивність – від 2,4 до 5,6 яєць у краплі. Що стосується гетеракозу, то в усіх інших селах він реєструвався, хоча із значно нижчою екстенсивністю (15,1-19,9%) та інтенсивністю (2,1-2,7 яєць у краплі) інвазії.

Разом з тим, такі гельмінтози як капіляріоз та сингамоз реєстрували в усіх населених пунктах та із низькою екстенсивністю та інтенсивністю інвазії.

Результати досліджень свідчать про значне поширення гельмінтозних інвазій курей у фермерських господарствах Кам'янець-Подільського району.

Слід відзначити, що видовий склад паразитофауни залежить від віку птиці, ефективності ветеринарних обробок та епізоотичної ситуації регіону.

Проведені дослідження показали, що аскаридіоз курей досить поширений серед курей фермерських господарств Кам'янець-Подільського

району. В багатьох випадках ця інвазія асоціювалась з іншими виявленими гельмінтозами, особливо з гетеракозом. Тому нами був зроблений акцент на вивчення епізоотичних особливостей перебігу саме аскаридіозу курей.

Згідно даних більшості авторів, зараження на дану інвазію може відбуватися протягом усього року, але найінтенсивніше в теплий період. При чому кожний регіон має певні особливості у сезонній динаміці поширення.

З отриманих даних видно, що ураження птиці аскаридіями відзначали впродовж усього року. Починаючи з січня крива даного показнику постійно знижувалась, досягаючи мінімальних значень у весняний період (11,9–18,2%). Це свідчить про відсутність випадків заражень у зимовий період, в зв'язку з несприятливими умовами для розвитку інвазійної стадії в зовнішньому середовищі (низькі температури), масової загибелі яєць за мінусових температур. При цьому відбувається зниження ураженості птахів за рахунок самовідходження гельмінтів.

З настання теплої погоди екстенсивність інвазії характеризується поступовим зростанням її у літній період, де найбільший відсоток аскаридіозної інвазії був зареєстрований в липні-серпні, відповідно 51,2 та 47,2%. Вже в травні пік кривої даного показнику почав зростати. Це свідчить про те, що вже в квітні місяці склалися сприятливі умови для формування інвазійної стадії у яйцях, частина яких перезимувала, а частина виділялась паразитоносіями (дорослою птицею). Оптимальні за часом умови для дозрівання яєць складаються влітку (температура, вологість) і відбувається масове зараження курчат, в зв'язку з цим досліджувані показники досягають у цей період пікових значень.

Надалі, пропорційно із зниженням температур відбувається зниження даного показнику із мінімальним рівнем у зимово-весняний період.

Виходячи з одержаних результатів, дуже важливим є проведення планових дегельмінтизацій дорослих курей взимку та навесні для оздоровлення паразитоносіїв, а також проведення дезінвазій курників та прилеглих територій з метою винищення яєць гельмінтів.